

Õiend Tartu Linnavalitsuse istungi protokolliga kantav otsuse "Muudatusettepanekud Tartu linna 2022. a eelarve eelnõule" juurde

I. Linnavalitsus esitab ettepanekud 2022. aasta eelarve eelnõu muutmiseks, mille tulemusel eelarve maht kasvab 1 122 500 eurot.

- 1.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 32 500 eurot;
 - 1.2. täiendavad vahendid suunatakse Sihtasutusele Teaduskeskus AHHA antava toetuse suurendamiseks. Vastavalt asutajate vahelisele kokkuleppele moodustab koos täiendusega eelarvesse lülitatud summa (262 500 eurot) ühe kolmandiku 2022. a ette nähtud asutajate poolsest tegevustoetusest.
-
- 2.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 70 000 eurot;
 - 2.2. täiendavad vahendid suunatakse linnujula projekti ja heakorrastustöödeks. 30. novembril 2021. a esitatud pakkumuste tulemusel tuleb arvestada kulude kasvuga. Objekti ehituse hinnatõusu on mõjutanud materjalide hinna kallinemine ning keerukate erilahenduste valmistamise vajadus objekti valmimiseks.
-
- 3.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 70 000 eurot;
 - 3.2. täiendavad vahendid suunatakse huvihariduse ja -tegevuse arendustegevusteks ja arendustoetusteks.
-
- 4.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 20 000 eurot;
 - 4.2. täiendavad vahendid suunatakse Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna tehtud ettepaneku "Suurendada investeerimistegevuse kulusid (Lisa 4) 100 000 euro võrra, mis kuluks uute istepinkide paigutamisele Tartu linnaruumi" katteks. Linnavalitsus toetab ettepanekut väiksemas mahus.
-
- 5.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 45 000 eurot;
 - 5.2. täiendavad vahendid suunatakse Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna tehtud ettepaneku "Suurendada investeerimistegevuse kulusid (Lisa 4) 45 000 euro võrra, mis kuluks Tartu kodude tuleohutumaks muutmisele" katteks. Selliselt linnavalitsus jätkab tartlaste kodude turvalisemaks muutmist.
-
- 6.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 20 000 eurot;
 - 6.2. täiendavad vahendid suunatakse Eesti 200 tehtud ettepaneku "Suurendada pimedate tänavalõikude valgustamisele ette nähtud 60 000 eurot (06400 Tänavavalgustus) 100 000-le eurole" katteks. Linnavalitsus toetab arvamust, et lisaraha on vajalik Tartu pimedate tänavalõikude valgustamiseks arvestades Tartu tihedat liiklust ning meie ilmastikku. Lisatud vahendid summas 20 000 eurot aitavad probleemi lahendamist kiirendada.
-
- 7.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 295 000 eurot;
 - 7.2. Linnavalitsus kavandab toetuse tõusu 170%-se hooldusvajaduse määraga hooldajatele (määra tõus 66,3 eurolt 120 eurole). Sellega arvestatakse osaliselt ka Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna, Eesti 200 ning Eesti Keskerakonna ettepanekut "Suurendada eelarve põhitegevuse kulusid (Lisa 3) 1,46 miljoni euro võrra, mis kulub puudega täisealise inimese hooldamise eest makstava hooldajatoetuse neljakordsele tõusule".

8.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 25 000 eurot;
8.2. täiendavad vahendid kavandatakse tegevustoetusena Tartu Lennuvälja lennuühenduste arendamiseks. Tartule on elutähtis taastada lennuühendus maailmaga, milleks on planeeritud toetada Tartu Lennujaama käitamises Tallinna Lennujaama AS-i ja Finnairi, nagu varasematelgi aastatel. Koos muutmissetepanekuga kavandatakse 2022. a eelarvesse lennuühenduse tegevustoetuseks 175 000 eurot.

9.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 10 000 eurot;
9.2. täiendavad vahendid kavandatakse toetusena Tartu Ülikoolile botaanikaaiaku turismiobjekti arenguks. Koos muutmissetepanekuga kavandatakse 2022. a eelarvesse botaanikaia hooldamiseks ja arendamiseks 25 000 eurot.

10.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 15 000 eurot;
10.2. täiendavad vahendid suunatakse Eesti Lennupäevade korraldamise toetamiseks. Eesti Lennupäevad on Lõuna-Eesti ja kogu Eesti üheks tähtsündmuseks, millel on arvestatav mõju Tartu maine kujundamisel.

11.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 50 000 eurot;
11.2. täiendavad vahendid suunatakse Tartu Jumalaema Unumise Kiriku renoveerimise toetamiseks.

12.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 50 000 eurot;
12.2. täiendavad vahendid suunatakse Eesti Keskerakonna tehtud ettepaneku "Tartu Aleksander Puškini koolile uue mööbli soetamine" katteks. Linnavalitsus toetab arvamust, et kool vajab täiendavaid vahendeid renoveeritud keemiaklassi ja muusikaklassi tagaruumi sisustamiseks.

13.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 400 000 eurot;
13.2. täiendavad vahendid suunatakse Karlova kooli Salme 1a õppehoone õueala ja staadioni ning Kivilinna kooli õueala ja staadioni parendamiseks. Osaliselt arvestatakse Eesti 200 tehtud ettepanekut "Eraldada koolide staadionite rekonstrueerimiseks 400 000 eurot".

14.1. suurendada likviidsete varade muutust (kasutuselevõttu) 20 000 eurot;
14.2. täiendavad vahendid suunatakse toetusena Tartu Rahvaülikoolile vaimse tervise alaste koolituste korraldamiseks.

Linnavalitsuse muudatusettepanekute katteallikaks on likviidsete varade kasutuselevõtu suurendamine. Tulumaksu laekumine on olnud oodatust parem ning värskeimad prognoosid viitavad, et põhitegevuse kulude eelarve jääb osaliselt täitmata. Majandamiskulude eelarve täitmine on 11 kuuga olnud 84%, mis viitab, et alatäitmine osutub varem prognoositult suuremaks. Ligi 1,2 miljoni euro suurune täiendav likviidsete varade kasutuselevõtt jätab linna finantsnäitajad soovitud tasemele ning puudub oht likviidsusprobleemide tekkeks. Analüüside kohaselt jääb linna likviidsete varade maht muudatusettepanekute järgselt optimaalsele tasemele.

II. Eesti Konservatiivne Rahvaerakond on teinud viis ettepanekut, mille katteallikaks on kavandatud laenu võtmine või võlakirjade emiteerimine ning ühe ettepaneku, mille katteallikaks on linnavara müük.

1.1. suurendada laenukoormust või emiteerida võlakirju 32 645 000 eurot.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Linna jaoks on oluline hea finantspositsioon ning tunnustatud eelarvepoliitika põhimõtete järgimine. Juba palju aastaid on linn lähtunud vastutsüklilise eelarvepoliitika põhimõtetest. Eelarvestrateegias on seetõttu võetud selge suund eelarvetasakaalu saavutamisele. Linn kavandab lähitulevikus suuri ja olulisi investeeringuid, mille elluviimiseks on vajalik piisava finantsvõimekuse olemasolu. Eelarve struktuurne defitsiit vähendaks märgatavalt linna investeerimisvõimekust.

1.2. suurendada investeerimistegevuse kulusid 10 000 000 euro võrra, mis kuluks Põhja pst ja Muuseumi tee ühendamisele. See võimaldaks hajutada suure osa liiklusest Narva maanteel ning ka Puiestee tänavalt eemale suunata ja vähendada sealset suurt liikluskooormust.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Investeerimisobjekt ei ole kooskõlas linna eelarvestrateegiaga 2022-2025.

1.3. suurendada investeerimistegevuse kulusid 20 000 000 euro võrra, mis kuluks 1100-le õpilasele Annelinna uue kooli rajamiseks. Tartu Descartes'i Kooli ja Tartu Hansa Kooli amortiseerunud hooned koos eriosadega on väga halvas seisus. Uus energiasäästlik koolimaja võimaldab kaasaegsed õppimisvõimalused 1100-le õpilasele.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Koolihoonete renoveerimisel lähtutakse koolide investeringute kavast, kus on Hansa ja Descartes'i kooli projekteerimised kavandatud 2025-2026. a ning rekonstrueerimine 2028-2029. a.

1.4. langetada lasteaia kohatasu 50% (s.o 7%-le alampalgast) 2 500 000 eurot. Lastega perede toimetulekut soodustavad otsused linna tasandil tugevdaksid lastega perede ja lapsi soovivate perede turvatunnet ning aitaksid seeläbi kaasa tartlaste juurdekasvule (prognoosime kulude hilisemaks katmiseks ca 1000 uue maksumaksja lisandumist).

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Linnavalitsuse prioriteediks on lasteaedade töötajate töötasude tõstmine ning lapsevanema poolt kaetava kohatasu külmutamine. Kuna kohatasu on üks lasteaedade tegevuskulu katmise allikas, siis tegevuskulu katmine laenu suurendamise abil ei ole mõistlik.

1.5. suurendada investeerimistegevuse kulusid 100 000 euro võrra, mis kuluks uute istepinkide paigutamisele Tartu linnaruumi. Linlastele ja linna külalistele parema elukeskkonna loomine, inimestele puhkamisvõimaluse tagamine.

Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse vajadust kulueelarvet suurendada väiksemas mahus, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 4.2).

1.6. suurendada investeerimistegevuse kulusid 45 000 euro võrra, mis kuluks Tartu kodude tuleohutumaks muutmisele. Päästeameti hinnangul on Tartu linnas ca 150 kodu, mis on eriti ohtlikus seisundis (amortiseerunud juhtmestik, küttekolded, gaasitorustik). Nimetatud summa eest oleks võimalik suurendada tartlaste turvalisust ja olukorda leevendada.

Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse kodude tuleohutumaks muutmise vajadust, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 5.2).

2.1. suurendada 29 100 eurot linna varade müüki;
2.2. suurendada põhitegevuse kulusid hariduse valdkonnas 29 100 euro võrra isamaalise kasvatuse noortelaagri pilootprojektiks. Korraldada 3 laagrit (juunis, juulis ja augustis 2022). Iga laagri kestus 10 päeva. 40 noort laagris, kokku 120 noort, 4 juhendajat, 4 vabatahtlikku. *Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Noortelaagrite korraldamiseks on riigi tasandil olemas toetusmeetmed, kust on võimalik sihtotstarbelist toetust taotleda.*

III. Eesti Keskerakond on esitanud kuus ettepanekut.

1.1. suurendada likviidseid varasid 1 000 000 eurot;
1.2. vähendada lasteaia kohatasu 25%. Eelarves on prognoositud tuleva aasta majanduskasvuks pessimistlikud 5%, kuid mõningate pankade hinnangul on oodata kiiremat kasvu. Seetõttu tehakse ettepanek vähendada lasteaia kohatasusid 25% võrra, et toetada perede toimetulekut.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Linnavalitsuse prioriteediks on lasteaegade töötajate töötasude tõstmine ning lapsevanema poolt kaetava kohatasu külmutamine. Majanduskasv üldiselt pigem parandab, mitte ei halvenda perede toimetulekut.

2.1. suurendada füüsilise isiku tulumaksu 300 000 eurot;
2.2. suurendada kulutusi teede ja tänavate hooldusele. Linn ei suuda piisavalt operatiivselt reageerida talve tulekule, mistõttu jäädakse tänavate ja teede lumest puhastamisega hätta. Lisavahendite suunamisega soovitakse seda seisu parandada. *Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Täiendav vajadus teede ja tänavate hoolduseks selgub 2022. a jooksul vastavalt ilmastikuoludele.*

3.1. vähendada kulutusi Kivisilla taastamise analüüsile 30 000 eurot;
3.2. suunata 30 000 eurot ühistranspordi uuringu läbiviimiseks. Koroonakriisi tõttu on langenud bussisõitjate piletitulu, mida näitab ka sõitjate arvu vähenemine. Kui Tartu linn soovib oma tegevusega soosida ühistranspordi kasutamist, siis see peab lähtuma sõitjate huvidest. Uuringu eesmärk teha ettevalmistusi, et viia ühistransport vastavusse koroonaja nõuetega. *Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. COVID-19 tingimustes vajalikud otsused tehakse operatiivselt vastavalt hetkeolukorrale.*

4.1. vähendada reservfondi 50 000 eurot;
4.2. suunata 50 000 eurot Tartu Aleksandr Puškini koolile uue mööbli soetamiseks. *Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse vajadust, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 12.2).*

5.1. suurendada likviidseid varasid 650 000 eurot;
5.2. vähendada lapsevanema osakaalu lasteaia toidukulu katmises. Eelarves on prognoositud tuleva aasta majanduskasvuks pessimistlikud 5%, kuid mõningate pankade hinnangul on oodata kiiremat kasvu. Seetõttu teeme ettepaneku vähendada lasteaia toidukulu pearaha 50% võrra, et toetada perede toimetulekut.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Perede toimetulekut sh lasteaija toidukulu katmist toetab linn vajaduspõhiselt sotsiaaltoetustega. Prognooside kohaselt Eesti keskmine reaalne sissetulek 2022. aastal suureneb.

6.1. vähendada reservfondi 100 000 eurot;

6.2. suunata 100 000 eurot laste ujumisalade väljaehitamiseks linna ujumisrandades. Emajõe ujumisrandades puuduvad väikelaste ujumisalad. Selleks, et kõik suvitajad saaksid rannamõnuseid nautida, tuleb ehitada linna randadesse laste ujumisalad.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Linnaujula uuendamine toimub 2022. aastal kuhu on kavandatud lastele mänguala kaldale. Vooluveekogule avatud väikelaste ala ei ole piisavalt ohutu. Laste ujumisala on olemas Anne kanalis.

IV. Eesti 200 on esitanud kümme ettepanekut.

1.1. Suurendada laenukohustust või suurendada reklaamimaksu 100 000 eurot;

1.2. suunata 100 000 eurot linnahalli ja perekeskuse projekteerimise ja ehituse äriplaani ning igapäevase funktsioneerimise ja majandamise äriplaani tellimiseks.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Senini teostatud analüüsid näitavad, et linnahalli ja perekeskuse rajamine on teostatav erasektori initsiatiivil, millest tulenevalt ei näe Tartu linn vajadust ise äriplaani koostamise kulusid katta.

2.1. Töötada Tartus välja kontseptsioon uute reklaampindade leidmiseks, mille eeldatav täiendav reklaamimaksu tulu kasv oleks 510 000 eurot.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Reklaamimaksu kui kohaliku maksu kehtestamise otseseks eemärgiks ei ole raha kogumine vaid linna kujunduse mõjutamine, visuaalse reostuse vältimine. Analüüs on kinnitanud, et tänased reklaamikandjate pindalad on optimaalsed.

3.1. Suurendada linna vara müüki 40 000 eurot;

3.2. suurendada kulu pimedate tänavalõikude valgustamisele 40 000 eurot. Eelarvesse varasemalt kavandatud 60 000 eurot on liiga väike summa arvestades Tartu tihedat liiklust ning meie ilmastikku ja pimedat aega. Selle summa suurendamine aitab ülekäiguradasid rohkem valgustada, sellega väheneb oluliselt õnnetuste oht.

Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse kulu suurendamise vajadust, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 6.2).

4.1. Suurendada linna vara müüki 50 000 eurot;

4.2. suunata 50 000 eurot Tartu Ülejõe parki ja Keskparki eskiisprojektide tegemiseks. Tartu Ülejõe park ja Keskpark vajavad uut kontseptsiooni kesklinna parkide atraktiivsuse tõstmiseks, et see poleks vaid rohekoridor läbi jalutamiseks vaid seal oleks linlastel rohkem teha ja samas nende roheparkide säilitamiseks.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Tartu Keskparki kujundamine peab käima käsikäes Südalinna kultuurikeskuse rajamisega.

5.1. Vähendada kulusid teede ja tänavate korrashoiule 200 000 eurot;

5.2. kahekordistada tugiisikuteenuse kulu puudega lapsele, mille eesmärk on abistada last kodus, koolis või muus keskkonnas, täiendav kulu 200 000 eurot. Tänapäevane mahuarvestus ei lähtu reaalsest vajadusest ja suur osa abivajajatest jääb abita. Praegune süsteem toodab

kvalifitseeritud tööjõu kõrvalejäämist tööturult ja kasvatab veelgi sotsiaaltoetuste vajajaid (töötü puudega last kasvatav vanem), lisaks väheneb ka omavalitsuse tulubaas kui maksusid ei laeku.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Puudega lapse tugiisikuteenuse kulu kaetakse kolmest allikast: Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), toetusfondi ning linna vahenditest. 2023. aastast kaob ära ESF-i poolne toetus, mille arvelt tehtavad kulud (ca 0,5 mln eurot) tuleb tollest hetkest Tartu linnal enda vahenditest katta. Kuna linna kulud tugiisikuteenusele on 2023. aastast märgatavalt kasvanud, ei ole hetkel otstarbekas kulusid kasvatada.

6.1. Suurendada laenukohustust 50 000 eurot;

6.2. suunata 50 000 eurot Ihaste kool-lasteaia projekteerimiseks. Ihaste linnaosas puudub kool, lasteaed, ehkki nende rajamist on aastakümneid lubatud. Samuti näeb koalitsioonilepe ette, et linna teenuseid arendatakse kõigile võrdselt, ometi praegu see nii ei ole, sest Ihaste linnaosas haridusteenust ei osutata. Hetkel on ainus ja kiireim võimalus Ihastesse lasteaed-kool rajada tehes seda koostöös eraettevõtjatega Tera erakool ning Ihaste Ratsakeskusega, kes soovisid avada haridusasutuse juba 2022. aastal.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Kuna edasine ehitustegevus ning asutuse toimimismudel ei ole selge, ei ole otstarbekas projekteerimist hetkel toetada.

7.1. Lükata edasi Ülikooli tn remont lõigus Riia-Vallikraavi 700 000 eurot. Lükata ehitus edasi ja vajadusel teostada uus planeering, kuniks pole selgelt lahendatud jalgratturite turvalisuse ja mugavuse probleem.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Ülikooli tn renoveerimistööd on kavandatud lähtuvalt 2022-2025 eelarvestrateegiast.

8.1. Vähendada kulutusi Kivisilla taastamise analüüsile 30 000 eurot;

8.2. suunata 30 000 eurot Kivisilla minimumuseumi rajamiseks. Tartu kesklinna üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimused sedastavad “Sümbolehitisena on võimalik taastada Kivisild maketina, uues konstruktsioonis, aga vanas mahus ja kujunduses jalakäijate sillana pärast praeguse kaarsilla amortiseerumist.” Ettepanek on taastamise analüüsi asemel rajada Kivisilla minimumuseum: püsiekspositsioon Kivisilla ja selle ajaloo tutvustamiseks kivisilla naabruses, näiteks väikesesse jõeäärsesse paviljoni.

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Kivisilla taastamise analüüs on üks osa Emajõe ja selle kallaste aktiivsemasse kasutusse võtmise eeldustest.

9.1. Vähendada kulutusi rattarendisüsteemi rataste väljavahetamiseks ja uute soetamiseks 600 000 eurot;

9.2. suunata 600 000 eurot a) rendiratta süsteemi avamiseks eraettevõtjatele, kes saavad omi rattaid lisada. b) laenutussüsteemi avalikult kättesaadavate API ligipääsupunktide jaoks (laenusäpi loomise võimaluse tekitamiseks eraettevõtjatele).

Linnavalitsuse seisukoht: ei toeta. Rattarendisüsteemi toimimiseks on vajalik amortiseerunud rattaid välja vahetada. 2022. a eelarvesse on kavandatud 469 500 eurot 150 amortiseerunud elektriratta asendamiseks (1 ratta hind 3130 eurot) ning 133 750 eurot 50 uue tavaratta soetamiseks (1 ratta hind 2 675 eurot). Talvel on tänavail vaid tavarattad ning hetkel on parklates vaid 2 rattast parkla kohta.

10.1. Suurendada laenukohustust 400 000 eurot;

10.2. suunata koolide staadionite rekonstrueerimiseks 400 000 eurot. Kuna eriti viletsas seisus on Annelinna koolide sportimisvõimalused ning ainus korras staadion (Tamme) asub laste jaoks liiga kaugel, on ettepanek 2022. a renoveerida kas Kivilinna kooli või Hansa kooli ja Descartes'i kooli staadion.

Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse staadionite renoveerimise vajadust, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 13.2).

V. Eesti Konservatiivne Rahvaerakond, Erakond Eesti 200 ja Eesti Keskerakond on esitanud ühisettepaneku:

1.1. vähendada linnavalitsuse põhitegevuskulusid 500 000 eurot;

1.2. suurendada parkimistasusid 150 000 eurot;

1.3. suurendada Tartu linna varade müüki 810 000 eurot;

1.4. suurendada hooldajatoetust 1 460 000 eurot. Omaste hooldajad, kes on sunnitud kas täienisti või siis osaliselt loobuma oma tööga saadavast sissetulekust lähedase hooldamisvajaduse tõttu, on elukalliduse tõusu suhtes eriliselt haavatav grupp. Hetkel kehtivad hooldajatoetuse määrad ei vasta mitte mingil moel tänasele elukallidusele ja järgmisel aastal ees ootavale hinnatõusule. Toimetulek selliste määradega ei ole võimalik ja Tartu linn peab tõstma hooldaja toetust märkimisväärselt.

Linnavalitsuse seisukoht: toetatakse vajadust kulueelarvet suurendada osaliselt, kuid ei toetata katteallikat (vt linnavalitsuse ettepanek nr 7.2).